

Nazwa projektu Projekt ustawy o zmianie ustawy o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego	Data sporządzenia 8 stycznia 2025 r.
Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Przemysłu	Źródło: inne inicjatywa własna
Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Marzena Czarnecka, Minister Przemysłu	Nr w wykazie prac: UD 167
Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Marta Jarno, Dyrektor Departamentu Górnictwa i Hutnictwa e-mail: sekretariatdgh@mp.gov.pl , marta.jarno@mp.gov.pl tel.: (32) 32 433 41 58	

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projektowana zmiana ustawy z dnia 7 września 2007 r. o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego (Dz. U. z 2024 r. poz. 1383), dalej „ustawa”, ma umożliwić spółkom objętym Nowym Systemem Wsparcia (obecnie są to: Polska Grupa Górnicza S.A. z siedzibą w Katowicach, Południowy Koncern Węglowy S.A. z siedzibą w Jaworznie oraz Węgłokoks Kraj S.A. z siedzibą w Piekarach Śląskich) przeprowadzenie procesu stopniowej likwidacji zakładów górniczych wydobywających węgiel kamienny inny niż koksujący oraz wypłatę świadczeń socjalnych pracownikom likwidowanych zakładów górniczych – co w aktualnym stanie prawnym *de facto* jest niemożliwe. Umożliwienie otrzymywania przez przedsiębiorstwa górnicze objęte Nowym Systemem Wsparcia tzw. dotacji na likwidację powinno również przyczynić się do ograniczenia udzielania tym podmiotom dopłat do redukcji zdolności produkcyjnych. W obecnym stanie prawnym, tzw. dotację na likwidację może otrzymać wyłącznie Spółka Restrukturyzacji Kopalń S.A. z siedzibą w Bytomiu, dalej „SRK S.A.”.

Dotychczas, likwidacją, zabezpieczaniem kopalń sąsiednich przed zagrożeniem wodnym, gazowym oraz pożarowym, w trakcie i po zakończeniu likwidacji kopalni, zagospodarowywaniem majątku likwidowanej kopalni, zbędnego majątku przedsiębiorstwa górniczego oraz tworzeniem nowych miejsc pracy, w szczególności dla pracowników likwidowanych kopalń, zajmowała się powołana m.in. do tego celu SRK S.A.

Jednakże, w aktualnym stanie prawnym, w przypadku zakładów górniczych, których likwidację rozpoczęto po dniu 31 grudnia 2023 r., przedsiębiorstwo górnicze samo finansuje likwidację kopalni z funduszu likwidacji zakładu górniczego w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2024 r. poz. 1290), dalej „p.g.g.”. Przy czym, należy podkreślić, że środki zgromadzone na funduszach likwidacji zakładów górniczych (prowadzonych zgodnie z brzmieniem ww. ustawy) przez przedsiębiorstwa objęte Nowym Systemem Wsparcia nie są wystarczające dla przeprowadzenia procesu likwidacji poszczególnych zakładów górniczych.

Dodatkowo, należy zauważyć, że obecnie nie istnieje już możliwość przekazywania zakładów górniczych do SRK S.A., celem przeprowadzenia procesu likwidacji i zagospodarowania majątku pozostałego po zlikwidowanym zakładzie i finansowania tych działań ze środków publicznych.

Reasumując, aktualny stan prawny w znaczny sposób utrudnia kontynuowanie procesu stopniowego wygaszania działalności podziemnych zakładów górniczych wydobywających węgiel kamienny energetyczny zarówno, jeśli chodzi o przeprowadzenie „fizycznej” likwidacji zakładów górniczych i zagospodarowanie pozostałego majątku, jak również w zakresie złagodzenia negatywnych skutków społecznych tego procesu.

Ponadto, projektowana zmiana ustawy ma umożliwić realizację pkt VI umowy społecznej dotyczącej transformacji sektora węgla kamiennego oraz wybranych procesów transformacji województwa śląskiego, zawartej w dniu 28 maja 2021 r. w Katowicach, w części dotyczącej świadczeń (tj.: urlopy górnicze, urlopy dla pracowników zakładów przeróbki mechanicznej węgla i jednorazowe odprawy pieniężne) wobec pracowników zakładów górniczych likwidowanych przez przedsiębiorstwa górnicze, do których należą te zakłady. Zgodnie z aktualnym stanem prawnym, z ww. świadczeń socjalnych mogą korzystać jedynie pracownicy zakładów górniczych, które zostały przekazane do likwidacji do SRK S.A. do dnia 31 grudnia 2023 r. Powyższe pozwoli zminimalizować negatywne skutki społeczne kontynuowania procesu stopniowej likwidacji zakładów górniczych wydobywających węgiel kamienny energetyczny.

Istnieje też potrzeba wprowadzenia a ustawie zmian o charakterze porządkującym, obejmujących uchylenie zbędnych

przepisów, w szczególności o charakterze historycznym

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Analiza wariantów rozwiązania problemów wskazanych w pkt 1 wykazała, że rozwiązanie tych problemów nie jest możliwe w inny sposób niż przez podjęcie działań legislacyjnych w postaci nowelizacji ustawy, która wprowadzi zmiany do obowiązujących regulacji prawnych dotyczących górnictwa węgla kamiennego energetycznego.

W przypadku zmian wprowadzanych w art. 8 ust. 1a ustawy projektowane rozwiązania mają na celu umożliwienie realizacji głównego celu nowelizacji tj.: kontynuacji systematycznego wygaszania działalności podziemnych zakładów górniczych wydobywających węgiel kamienny inny niż koksujący – bezpośrednio przez przedsiębiorstwa górnicze objęte Nowym Systemem Wsparcia.

Zaproponowana w projekcie zmiana art. 8f ust. 1 ustawy ma na celu zmniejszenie kosztów działalności w okresie likwidacji zakładu górniczego lub jego oznaczonej części, poprzez umożliwienie wszystkim przedsiębiorstwom górniczym wydobywanie metanu z pokładów węgla kamiennego bez obowiązku uzyskania koncesji. Eksploatacji złóż węgla kamiennego towarzyszy uwalnianie się metanu, który zgodnie z art. 10 ust. 1 p.g.g., jako kopalina towarzysząca, stanowi przedmiot własności górniczej przysługującej Skarbowi Państwa W obecnym stanie prawnym, zwolnienie z obowiązku uzyskania koncesji na wydobywanie metanu, jako kopaliny towarzyszącej, dotyczy tylko SRK S.A.

Proponowane zmiany ustawy mają również na celu umożliwienie wypłacania świadczeń uprawnionym pracownikom likwidowanych zakładów górniczych bezpośrednio przez przedsiębiorstwa górnicze objęte Nowym Systemem Wsparcia ze środków pochodzących z dotacji budżetowej przeznaczonej na ten cel.

Celem zmian proponowanych w zakresie art. 23 ustawy jest umożliwienie przekazywania w drodze darowizny nieruchomości zbędnych dla przedsiębiorców górniczych na realizację celów publicznych na rzecz szerokiego katalogu podmiotów z sektora publicznego. Zmiana ta pozwoli m.in. na lepsze niż dotychczas zagospodarowanie nieruchomości pozostałych po zlikwidowanych zakładach górniczych.

Oczekiwany efekt wejścia w życie projektowanych regulacji jest kontynuacja procesu stopniowego wygaszenia działalności 12 podziemnych zakładów górniczych wydobywających węgiel kamienny energetyczny w Polsce w sposób społecznie akceptowalny i niewpływający negatywnie na bezpieczeństwo energetyczne kraju. Założono, że w ciągu najbliższych 10 lat projektowane zmiany pozwolą na zakończenie wydobywania i rozpoczęcie likwidacji w 4 kopalniach (5 ruchach – tj.: KWK Bobrek w Bytomiu, KWK Sośnica w Gliwicach, KWK Bolesław Śmiały w Łaziskach Górnych oraz KWK Ruda w Rudzie Śląskiej Ruch Bielszowice i Ruch Halemba). W tym miejscu należy wyjaśnić, że ruch stanowi oznaczoną część zakładu górniczego, która samodzielnie prowadzi techniczny ruch zakładu górniczego. Poszczególne ruchy w kopalniach wieloruchowych w przeszłości stanowiły samodzielnie kopalnie. Docelowo, zakłada się, że zakończenie eksploatacji złóż węgla kamiennego energetycznego w Polsce nastąpi do końca 2049 r.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Zagadnienia w zakresie restrukturyzacji sektora górnictwa węgla kamiennego były analogicznie rozwiązywane w większości krajów UE. Analiza rozwiązań systemowych wskazuje, że w krajach UE wydobywanie węgla kamiennego prowadzone było praktycznie do momentu wydobywania całości zasobów węgla lub zamykania kopalni na skutek nadmiernych kosztów wydobywania, a procesy zmian były i są wspierane ze środków budżetowych.

Projekt ustawy przewiduje udzielanie pomocy publicznej, która będzie przyznawana przedsiębiorcom górniczym na podstawie zmienionych przepisów ustawy. Pomoc ta jest objęta złożonym, zaktualizowanym wnioskiem notyfikacyjnym; tak więc, przepisy przewidujące udzielenie pomocy publicznej, będą mogły wejść w życie po wydaniu decyzji przez Komisję Europejską stwierdzającej, iż pomoc ta jest zgodna z rynkiem wewnętrznym, zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady (UE) nr 2015/1589 z dnia 13 lipca 2015 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej z dnia 13 lipca 2015 r. (Dz. Urz. UE L 248 z 24.09.2015, str. 9).

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Przedsiębiorstwa górnicze (spółki czynne)	3	Analizy własne	Projektowana zmiana ustawy pozwoli przedsiębiorcom górniczym objętym Nowym Systemem Wsparcia (tj.: Polska Grupa Górnicza S.A., Południowy Koncern Węglowy S.A. oraz Węglkoks Kraj S.A.) na skuteczne przeprowadzenie likwidacji zakładów górniczych (pozyskanie dedykowanych dotacji) oraz na wypłatę świadczeń socjalnych

			(w ramach urlopów górniczych, urlopów dla pracowników mechanicznej przeróbki węgla oraz jednorazowych odpraw pieniężnych).
Podmioty nadzorujące i kontrolujące	1	Minister Przemysłu	Określenie zasad przyznawania, wydatkowania i rozliczania środków budżetowych przeznaczonych na finansowanie zadań realizowanych przez podmioty wymienione w ustawie. Weryfikacja i nadzór nad realizacją zadań określonych w rocznych planach rzeczowo-finansowych.
Podmioty monitorujące	1	Agencja Rozwoju Przemysłu S.A.	Rozszerzenie monitoringu prowadzonego przez Agencję Rozwoju Przemysłu S.A. o monitoring wykorzystania uprawnień i świadczeń przez pracowników przedsiębiorstw górniczych objętych Nowym Systemem Wsparcia.
Pracownicy	około 30 tys. osób	Polska Grupa Górnicza S.A. Węglokoks Kraj S.A. Południowy Koncern Węglowy S.A.	Możliwość skorzystania z pakietu świadczeń osłonowych, tj.: urlopów górniczych, urlopów dla pracowników zakładu przeróbki mechanicznej węgla oraz jednorazowych odpraw pieniężnych. Zgodnie z aktualnym stanem prawnym z ww. świadczeń socjalnych mogą korzystać jedynie pracownicy zakładów górniczych, które zostały przekazane do likwidacji do SRK S.A. do dnia 31 grudnia 2023 r.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Pismem z dnia 11 kwietnia 2024 r. Minister Przemysłu zwrócił się do PGG S.A., PKW S.A., JSW S.A., SRK S.A. Węglokoks Kraj S.A., Lubelski Węgiel Bogdanka S.A. oraz GIG-PIB o zgłoszenie propozycji zmian do ustawy. Zgłoszone przez przedsiębiorców górniczych oraz GIG-PIB propozycje były analizowane w toku prac na projektem nowelizacji i część z tych propozycji została uwzględniona w tym projekcie.

Dodatkowo, Ministerstwo Przemysłu pismem z 6 grudnia 2024 r. wystąpiło do NFOŚiGW, PGW Wody Polskie oraz PFRON z prośbą o dodatkowe informacje odnoszące się do wpływu na sektor finansów publicznych.

Projekt, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248 oraz z 2024 r. poz. 2535) i § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806), zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Projekt zostanie przekazany do konsultacji publicznych (co najmniej na okres 21 dni, a w przypadku reprezentatywnych związków zawodowych i reprezentatywnych organizacji pracodawców co najmniej na okres 30 dni) do następujących podmiotów:

- 1) Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność”;
- 2) Sekretariat Górnictwa i Energetyki NSZZ „Solidarność”;
- 3) Sekcja Krajowa Górnictwa Węgla Kamiennego NSZZ „Solidarność”;
- 4) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
- 5) Związek Zawodowy Górników w Polsce;
- 6) Związek Zawodowy Pracowników Dołowych;
- 7) Związek Zawodowy Maszynistów Wyciągowych Kopalń w Polsce;
- 8) Porozumienie Związków Zawodowych Górnictwa;
- 9) Forum Związków Zawodowych;
- 10) Porozumienie Związków Zawodowych „KADRA”;
- 11) Komisja Krajowa Wolnego Związku Zawodowego „Sierpień 80”;
- 12) Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność 80”;
- 13) Związek Zawodowy Ratowników Górniczych w Polsce;
- 14) Stowarzyszenie Gmin Górniczych w Polsce;
- 15) Polska Grupa Górnicza S.A.;
- 16) Jastrzębska Spółka Węglowa S.A.;
- 17) Południowy Koncern Węglowy S.A.;
- 18) 18. Lubelski Węgiel „Bogdanka” S.A.;
- 19) Węglokoks Kraj S.A.;
- 20) Spółka Restrukturyzacji Kopalń S.A.;
- 21) Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Górnictwa;
- 22) Górnicza Izba Przemysłowo-Handlowa;

- 23) Centralna Stacja Ratownictwa Górniczego S.A.;
- 24) Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica w Krakowie;
- 25) Politechnika Śląska;
- 26) Politechnika Wrocławska;
- 27) Główny Instytut Górnictwa – Państwowy Instytut Badawczy;
- 28) Agencja Rozwoju Przemysłu S.A.;
- 29) Fundusz Transformacji Województwa Śląskiego S.A.;
- 30) Konfederacja Lewiatan;
- 31) Pracodawcy RP;
- 32) Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego;
- 33) Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego;
- 34) Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego.

Zgodnie z art. 3 pkt 5 i art. 8 ustawy z dnia 6 maja 2005 r. o Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz o przedstawicielach Rzeczypospolitej Polskiej w Komitecie Regionów Unii Europejskiej (Dz. U. z 2024 r. poz. 949), projekt podlega opiniowaniu przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego, gdyż dotyczy spraw związanych z samorządem terytorialnym.

Projekt dotyczy spraw, o których mowa w art. 1 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2232, z późn. zm.), wobec czego wymaga zaopiniowania przez RDS, zgodnie z art. 2 pkt 2 tej ustawy.

Projekt nie dotyczy spraw, o których mowa w art. 35 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2024 r. poz. 1491), wobec czego nie wymaga zaopiniowania przez Radę Działalności Pożytku Publicznego.

Wyniki opiniowania i konsultacji publicznych zostaną omówione w raporcie z konsultacji, zawierającym zestawienie przedstawionych stanowisk lub opinii i odniesienie się do nich przez organ wnioskujący, udostępnionym na stronie Rządowego Centrum Legislacji, w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny, najpóźniej z dniem przekazania projektu na kolejny etap prac legislacyjnych.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z 2024 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	0	246	289	297	457	614	524	496	358	488	413	4 182
budżet państwa	0	246	289	297	457	614	524	496	358	488	413	4 182
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	0	- 246	- 289	- 297	- 457	- 614	- 524	- 496	- 358	- 488	- 413	- 4 182
budżet państwa	0	- 246	- 289	- 297	- 457	- 614	- 524	- 496	- 358	- 488	- 413	- 4 182
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródła finansowania	Budżet państwa część 48 – <i>Gospodarka surowcami energetycznymi</i>
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Przedstawiony wpływ na sektor finansów publicznych opracowany został na podstawie danych gromadzonych przez Ministerstwo Przemysłu w związku z prowadzonym specjalistycznym badaniem statystycznym w ramach Programu Badań Statystycznych Statystyki Publicznej (pt.: Górnictwo węgla kamiennego i brunatnego) oraz monitoringiem funkcjonowania górnictwa węgla kamiennego. Skutki finansowe projektu na sektor finansów publicznych będą efektem wypłat świadczeń osłonowych (urlopów górniczych, urlopów dla pracowników zakładów przeróbki mechanicznej węgla, jednorazowych odpraw pieniężnych oraz dotacji budżetowych na likwidację zakładów górniczych). W celu wyliczenia wpływu na sektor finansów publicznych zgromadzone przez resort dane liczbowo-finansowe charakteryzujące aktualną sytuację branży górniczej porównane zostały z danymi historycznymi dotyczącymi m.in. wysokości wykorzystania świadczeń socjalnych oraz kosztów likwidacji w trakcie zamykania i likwidacji – obecnie już zlikwidowanych zakładów górniczych KWK Makoszowy oraz KWK Centrum. Na podstawie wykorzystania proporcji oraz po uwzględnieniu wzrostu kosztów obliczono przewidywane wydatki z budżetu państwa.

	Z wprowadzanych aktem rozwiązań będą korzystały spółki Skarbu Państwa objęte Nowym Systemem Wsparcia, tj. Polska Grupa Górnicza S.A., Południowy Koncern Węglowy S.A. oraz Węglkokoks Kraj S.A., a w przyszłości także Lubelski Węgiel Bogdanka S.A. Wprowadzane aktem rozwiązania są ujęte w złożonej do Komisji Europejskiej aktualizacji wniosku notyfikacyjnego. Jednym z podstawowych założeń Nowego Systemu Wsparcia jest prowadzenie procesu likwidacji kopalń oraz wypłata świadczeń osłonowych (urlopów górniczych, urlopów dla pracowników zakładu przeróbki mechanicznej węgla oraz jednorazowych odpraw pieniężnych) przez spółki objęte tym systemem, a nie jak dotychczas przez SRK S.A. Skutki finansowe projektowanego aktu prawnego będą w głównej mierze obciążały budżet państwa. Zmiana ustawy będzie podstawą do ubiegania się przez poszczególne przedsiębiorstwa górnicze objęte Nowym Systemem Wsparcia o udzielenie wsparcia finansowania procesu likwidacji zakładów górniczych oraz wypłaty świadczeń socjalnych pracownikom likwidowanych kopalń w ramach części budżetowej 48 – <i>Gospodarka surowcami energetycznymi</i>. Dodatkowymi źródłami finansowania procesu likwidacji zakładów górniczych mogą być przychody uzyskiwane na etapie fizycznej likwidacji majątku zakładów górniczych.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2024 r.)	duże przedsiębiorstwa	-	-	-	-	-	-	-
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	-	-	-	-	-	-	-
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	-	-	-	-	-	-	-
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Stopniowe ograniczenie liczby przedsiębiorstw działających na rynku współpracujących z kopalniami przeznaczonymi do likwidacji lub zmiana profilu ich działalności.						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Stopniowe ograniczenie liczby przedsiębiorstw działających na rynku współpracujących z kopalniami przeznaczonymi do likwidacji lub zmiana profilu ich działalności.						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	W związku z likwidacją dużych pracodawców (przedsiębiorców prowadzących ruch zakładów górniczych), część pracowników, którzy nie zostaną objęci urlopami górniczym albo urlopami dla pracowników zakładów przeróbki mechanicznej węgla oraz nie przeniosą się do innych w dalszym ciągu funkcjonujących zakładów górniczych, aby pozostać aktywnym na rynku pracy będzie musiało zmienić wykonywany zawód.						
Niemierzalne								

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☒ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy

Komentarz:		
9. Wpływ na rynek pracy		
Kontynuowanie procesu stopniowego wygaszania działalności podziemnych zakładów górniczych wydobywających węgiel kamienny energetyczny spowoduje zmniejszenie zatrudnienia w tej branży. Osoby korzystające z urlopu górniczego, urlopu dla pracowników zakładu przeróbki mechanicznej węgla nie będą mogły podejmować pracy w górnictwie pod rygorem utraty prawa do świadczenia. Osoby korzystające z jednorazowych odpraw pieniężnych, po odejściu z likwidowanych kopalń, wrócą na rynek pracy, podejmując zatrudnienie w podmiotach funkcjonujących poza sektorem górnictwem.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☒ środowisko naturalne ☒ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☒ mienie państwowe ☐ inne:	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Projekt zmiany ustawy będzie wywierał wpływ na sytuację polskiego górnictwa węgla kamiennego energetycznego. Oczekiwanym efektem wejścia w życie projektowanych regulacji będzie kontynuacja procesu stopniowego wygaszenia działalności 12 podziemnych zakładów górniczych wydobywających węgiel kamienny energetyczny w Polsce w sposób społecznie akceptowalny i niewpływający negatywnie na bezpieczeństwo energetyczne kraju. Docelowo, zakończenie eksploatacji złóż węgla kamiennego energetycznego w Polsce nastąpi do końca 2049 r. Ponadto, kontynuowanie procesu wygaszania górnictwa węgla kamiennego energetycznego spowoduje zmniejszenie zatrudnienia w tej branży. Powyższe doprowadzi również do powstania znacznej liczby dużych powierzchniowo terenów pogórnicznych, które będą mogły zostać zagospodarowane. Ponadto należy podkreślić, że likwidacja kopalń wpłynie korzystnie na środowisko naturalne m.in. przez ograniczenie składowania odpadów wydobywczych (hałdy), czy zmniejszenie zrzutu wód pochodzących z odwodnienia wyrobisk oraz zatrzymanie przekształcania powierzchni terenu.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Zakłada się, że ustawa wejdzie w życie w drugiej połowie 2025 r., najpóźniej z dniem 1 stycznia 2026 r.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Ewaluacja wykonanych zadań następuje co roku, po przedstawieniu Ministrowi przez beneficjenta dotacji sprawozdań z realizacji rocznych planów wraz z rocznym rozliczeniem rzeczowo-finansowym w zakresie wykorzystania dotacji. Po zakończeniu procesu likwidacji będzie możliwe dokonanie bilansu przeprowadzonych prac w kontekście planowanych i wykonanych zadań i wydatków. Zakończenie likwidacji, wykonanie niezbędnych prac będzie jednak uzależnione od wysokości przyznawanych corocznie dotacji budżetowych. Ponadto, po zakończeniu procesu likwidacji i zrehabilitowaniu zdegradowanych terenów, będzie możliwe zagospodarowanie obszarów poprodukcyjnych i ich rewitalizacja. Do ewaluacji efektów projektów posłuży ocena liczby zamkniętych kopalń do roku 2035 (5 ruchów/4 zakłady górnicze) oraz do roku 2049 (12 zakładów górniczych). Zakładane jest uzyskanie wartości 100%.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
Nie dotyczy		

Wyjaśnienia do formularza oceny skutków regulacji

0. Metryczka

W niniejszej części należy podać podstawowe informacje na temat oceny skutków regulacji:

- Nazwa projektu:

Proszę podać np. wstępny tytuł projektu wpisany do wykazu prac legislacyjnych.

- Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące:

Proszę wskazać organ odpowiedzialny za przygotowanie projektu, jego koordynację oraz wdrożenie (ministerstwo wiodące). W przypadku, gdy projekt jest przedmiotem prac więcej niż jednego ministerstwa, proszę wskazać również podmioty współpracujące.

- Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu:

Proszę wskazać osobę, która w ministerstwie wiodącym nadzoruje prace jednostki odpowiedzialnej za merytoryczne przygotowanie projektu.

- Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu:

Proszę podać kontakt (telefon, adres e-mail) do osoby, która jest odpowiedzialna za opracowanie projektu (np. kierownika komórki organizacyjnej) i będzie w stanie odpowiedzieć na ewentualne pytania związane z przedstawionymi w ocenie informacjami lub wskaże odpowiednią osobę.

- Data sporządzenia:

Proszę podać datę przygotowania OSR.

- Źródło:

Z rozwijanej listy proszę wybrać źródło, na podstawie którego przygotowany jest projekt (punkt exposé, data decyzji, nazwa strategii, nr dyrektywy, sygn. orzeczenia TK, nazwa ustawy, inne).

- Nr w wykazie prac:

Proszę podać numer z właściwego wykazu prac legislacyjnych.

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Proszę opisać istotę problemu (np. zawodność rynku, zapotrzebowanie na dobro publiczne, wysokie koszty transakcyjne, bariery w prowadzeniu działalności gospodarczej itp.) i jego praktyczny wymiar (np. zbyt mała ochrona leasingobiorców, niewystarczający komfort i długi czas podróży koleją, występujące obciążenia administracyjne pobierczego danego przepisu itp.). Istotą problemu nie jest brak określonej regulacji - nowa regulacja może być jednym z instrumentów (sposobem) rozwiązania problemu. Dobrze i zwięźle wypełniona rubryka umożliwi zrozumienie problemu, który ma być rozwiązany oraz skali i przyczyn jego występowania.

Jeżeli projekt ma charakter przekrojowy i dotyczy wielu zagadnień (np. ustawa deregulująca zawody, ustawa o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej) proszę opisać najważniejsze (największe) problemy wymagające rozwiązania.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Proszę zwięźle opisać proponowane rozwiązanie problemu opisanego w pkt 1 oraz oczekiwane rezultaty jego (ich) wdrożenia, sformułowane w możliwie konkretny, mierzalny i określony w czasie sposób - w przypadkach w których jest to możliwe powinien być zgodny z zasadą SMART (prosty, mierzalny, osiągalny, istotny, określony w czasie), np. osiągnięcie do 2020 r. wskaźnika upowszechnienia wychowania przedszkolnego co najmniej 90%.

Jeżeli projekt ma charakter przekrojowy i dotyczy wielu zagadnień (np. ustawa deregulująca zawody, ustawa o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej) proszę opisać najważniejsze rekomendacje i cele.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Proszę wskazać - tam gdzie to możliwe - rozwiązania w minimum 3 krajach i źródła informacji. Proszę wskazać kraje, z których rozwiązania przeanalizowano oraz wyniki tych analiz.

Jeżeli projekt ma charakter przekrojowy i dotyczy wielu zagadnień (np. ustawa deregulująca zawody, ustawa o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej) proszę wskazać informacje odnoszące się do zagadnień najważniejszych.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Proszę wyszczególnić jakie podmioty (zarówno osoby fizyczne, prawne lub jednostki nieposiadające osobowości prawnej) są objęte projektem. Proszę oszacować ich liczbę (wraz z podaniem źródła danych) oraz opisać charakter oddziaływania projektu na daną grupę.

Proszę dostosować liczbę wierszy w tabeli, zgodnie z potrzebami projektu. Puste wiersze proszę usunąć.

Przykładowe grupy: obywatele, MŚP, rolnicy, rodzina, inwestorzy, lekarze, emeryci, osoby niepełnosprawne, sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Proszę podać informacje o konsultacjach poprzedzających przygotowanie projektu oraz wskazać, jaki jest planowany zakres konsultacji publicznych i opiniowania projektu, w szczególności uwzględniając:

- wskazanie, czy były (i jak długo) prowadzone konsultacje poprzedzające przygotowanie projektu (tzw. pre-konsultacje publiczne), podmioty, z którymi były prowadzone te konsultacje (w tym ekspertów), w jaki sposób komunikowano się z grupami wskazanymi w pkt 6 (metody konsultacji np. warsztaty, kwestionariusz on-line), krótkie podsumowanie wyników konsultacji,
- terminy planowanych konsultacji publicznych, podmioty, z którymi będzie konsultowany projekt, wskazanie przepisu z którego wynika obowiązek zasięgnięcia opinii.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

W przygotowaniu kalkulacji skutków dla sektora finansów publicznych proszę uwzględnić aktualne wytyczne dotyczące założeń makroekonomicznych, o których mowa w art. 50a ustawy o finansach publicznych.

Jeśli to możliwe proszę wskazać skumulowane koszty/oszczędności. Prognozę proszę przeprowadzić w podziale na proponowane kategorie w horyzoncie 10-letnim, w wartościach stałych (np. ceny stałe dla pierwszego roku prognozy). W przypadku gdy analiza wpływu obejmuje dłuższy niż 10-letni horyzont (np. zmiany w systemie emerytalnym), możliwe jest dostosowanie kolumn tabeli do horyzontu projektu.

Jeżeli obliczenia zostały wykonane na podstawie opracowania własnego, proszę je przedstawić w formie załącznika oraz wskazać to opracowanie w pkt 13.

W opracowywanej analizie wpływu, co do zasady, należy przyjąć kalkulację w cenach stałych. W przypadku zastosowania cen bieżących, prezentacja skutków finansowych powinna uwzględniać wskaźniki makroekonomiczne podawane w [Wytycznych dotyczących stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw](#). Jeżeli nie zastosowano wskaźników makroekonomicznych podanych w [Wytycznych MF](#), proszę dołączyć stosowną informację wyjaśniającą.

Proszę wskazać źródła finansowania planowanych wydatków. Proszę wskazać również wszystkie przyjęte do obliczeń założenia i źródła danych.

Skutki proszę skalkulować dla roku wejścia w życie regulacji (0), a następnie w kolejnych latach jej obowiązywania. W kolumnie *Łącznie* proszę wpisać skumulowane skutki za okres 10 lat obowiązywania regulacji.

Jeżeli projekt ma charakter przekrojowy i dotyczy wielu zagadnień (np. ustawa deregulująca zawody, ustawa o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej) proszę dokonać analizy wpływu na SFP dla najważniejszych zmian.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Proszę oszacować wpływ na konkurencyjność gospodarki, przedsiębiorczości oraz na sytuację rodziny. Skutki należy przypisać do odpowiedniej grupy w tabeli.

W przypadku gdy regulacja będzie oddziaływać na inne niż wymienione w formularzu podmioty proszę odpowiednio uzupełnić formularz.

Proszę wskazać wartość finansową, z uwzględnieniem m.in. kosztów ponoszonych w związku z wejściem w życie aktu (np. koszt aktualizacji systemów informatycznych, zakupu nowych urządzeń), podatków i opłat lokalnych, itp.

W ujęciu niepieniężnym proszę podać wartości najważniejszych wskaźników, które ulegną zmianie (np. skrócenie czasu wydania pozwolenia na budowę o 100 dni, wzrost wskaźnika upowszechnienia wychowania przedszkolnego o 20 punktów procentowych).

W przypadku gdy nie ma możliwości podania żadnych wartości liczbowych (lub wpływ dotyczy także zmian, których nie można skwantyfikować) proszę odpowiednio opisać analizę wpływu w pozycji: „niemierzalne”.

Skutki proszę skalkulować dla roku wejścia w życie regulacji (0), a następnie w 1, 2, 3, 5 i 10 roku jej obowiązywania. W kolumnie *Łącznie* proszę wpisać skumulowane skutki za okres 10 lat obowiązywania regulacji.

W przypadku gdy analiza wpływu obejmuje dłuższy niż 10-letni horyzont (np. zmiany w systemie emerytalnym), możliwe jest dostosowanie kolumn tabeli do horyzontu projektu.

Jeżeli projekt ma charakter przekrojowy i dotyczy wielu zagadnień (np. ustawa deregulująca zawody, ustawa o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej) proszę dokonać analizy wpływu dla najważniejszych zmian.

Proszę dostosować ilość wierszy w tabeli, zgodnie z potrzebami projektu. Puste wiersze proszę usunąć.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

Obciążenia regulacyjne należy rozumieć jako wszystkie czynności, które muszą wykonać podmioty (adresaci regulacji) w związku wykonywaniem projektowanych przepisów.

Przykładem takich obciążeń są m.in. obowiązki informacyjne (OI). OI polega na dostarczaniu lub przechowywaniu przez podmioty zobowiązane danych informacji. Identyfikowanie OI dokonywane jest w oparciu o przepisy ustawy. Dany przepis nakłada OI, jeżeli podmiot realizujący obowiązek musi wykonać szereg czynności administracyjnych. Przepis można uznać za OI w przypadku gdy jego wykonanie będzie związane z wykonaniem jednej lub więcej czynności składowych z listy poniżej:

- 1) przyswajanie wiedzy dotyczącej wykonywania konkretnego obowiązku informacyjnego (w tym bieżące śledzenie zmian w przepisach),
- 2) szkolenie pracowników w zakresie wykonywania OI,
- 3) pozyskiwanie odpowiednich informacji z posiadanych danych,
- 4) przetwarzanie posiadanych danych w celu wykonania OI,
- 5) generowanie nowych danych,
- 6) projektowanie materiałów informacyjnych,
- 7) wypełnianie kwestionariuszy,
- 8) odbywanie spotkań,
- 9) kontrola i sprawdzanie poprawności,
- 10) kopiowanie/sporzządzanie dokumentacji,
- 11) przekazywanie wymaganej informacji do adresata,
- 12) archiwizacja informacji.

Proszę:

- w przypadku gdy projekt nie dotyczy zmiany obciążeń regulacyjnych, zaznaczyć pole „nie dotyczy”,
- w przypadku zmian w projekcie wpływających na obciążenia regulacyjne odpowiednio zaznaczyć ich zwiększenie lub zmniejszenie,
- wskazać, czy wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE,
- wskazać, czy dane obciążenia są przystosowane do ich ewentualnej elektronizacji (dotyczy sytuacji kiedy wprowadzane obciążenia wpływają na systemy teleinformatyczne podmiotów publicznych lub na podmioty prywatne – przedsiębiorcy, obywatele).

W komentarzu proszę o zwięzłe opisanie zakresu zmian dotyczących obciążeń regulacyjnych.

9. Wpływ na rynek pracy

Proszę opisać, czy i w jaki sposób projektowana regulacja może spowodować zmiany na rynku pracy w odniesieniu do zatrudnienia oraz innych wskaźników (np. czasu poszukiwania pracy, kwalifikacji pracowników).

Jeżeli projekt ma charakter przekrojowy i dotyczy wielu zagadnień (np. ustawa deregulująca zawody, ustawa o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej) proszę dokonać analizy wpływu dla najważniejszych zmian.

10. Wpływ na pozostałe obszary

Proszę zaznaczyć pola - zakres oddziaływania projektu na obszary niewymienione w pkt 6, 7 i 9. Dla zaznaczonych obszarów proszę dokonać analizy wpływu.

W przypadku analizy wpływu na obszar „informatyzacja” proszę w szczególności rozważyć następujące kwestie:

- Czy projekt spełnia wymagania interoperacyjności (zdolność sieci do efektywnej współpracy w celu zapewnienia wzajemnego dostępu użytkowników do usług świadczonych w tych sieciach)?
- Czy projekt spełnia wymogi neutralności technologicznej, wielojęzyczności, elektronicznej komunikacji, wykorzystania danych z rejestrów publicznych, ochrony danych osobowych?

W przypadku analizy wpływu na obszar „sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe” proszę w szczególności uwzględnić wpływ regulacji na zmianę zakresu kognicji sądów oraz ich funkcjonowanie, a także związane z tym skutki finansowe.

Jeżeli projekt będzie miał wpływ na inne niż wymienione w pkt 10 obszary proszę zaznaczyć „inne” oraz je wymienić. Proszę również omówić wpływ, jaki będzie miała projektowana regulacja na wymienione obszary.

Jeżeli projekt ma charakter przekrojowy i dotyczy wielu zagadnień (np. ustawa deregulująca zawody, ustawa o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej) proszę dokonać analizy wpływu dla najważniejszych zmian.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Proszę opisać kiedy planuje się rozwiązanie problemu zidentyfikowanego w pkt 1 (wejście przepisów w życie nie zawsze rozwiązuje dany problem a jedynie daje podstawę do wdrożenia instrumentów do jego rozwiązania). Proszę przedstawić harmonogram wdrożenia działań wykonania aktu prawnego (np. gdy rozwiązywanym problemem jest zwiększona zachorowalność, to działaniami będą: ew. zatrudnienie dodatkowych pracowników, zakup majątku - urządzeń, przeprowadzenie szczepień, zakup szczepionek itp.)).

Jeżeli akt prawny ma charakter przekrojowy i dotyczy wielu zagadnień (np. ustawa deregulująca zawody, ustawa o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej) proszę opisać planowane wykonanie dla najważniejszych zmian.

Jeżeli projektowana regulacja oddziałuje na przedsiębiorców (na prowadzenie działalności gospodarczej), zgodnie z *Uchwałą Rady Ministrów z dnia 18 lutego 2014 r. w sprawie zaleceń ujednoczenia terminów wejścia w życie niektórych aktów normatywnych*, terminem wejścia w życie przepisów, po minimum 30-dniowym *vacatio legis*, powinien być 1 stycznia lub 1 czerwca. Jeżeli termin ten nie zostanie zachowany, proszę wskazać powód odstąpienia od wyznaczonych terminów.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Proszę opisać, kiedy i w jaki sposób będzie mierzone osiągnięcie efektu opisanego w pkt 2. Po jakim czasie nastąpi przegląd kosztów i korzyści projektowanych oddziaływań. Proszę również wskazać mierniki, które pozwolą określić, czy oczekiwane efekty zostały uzyskane.

W tym punkcie proszę też podać informację dotyczącą przygotowania oceny funkcjonowania ustawy (OSR ex-post), jeżeli w odniesieniu do projektu ustawy przewiduje się przedstawienie wyników ewaluacji w OSR ex-post.

Jeżeli projekt ma charakter przekrojowy i dotyczy wielu zagadnień (np. ustawa deregulująca zawody, ustawa o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej) proszę opisać sposób przeprowadzania ewaluacji i mierniki dla najważniejszych zmian.

Jeśli specyfika danego projektu uniemożliwia zastosowanie mierników lub też niezasadna jest jego ewaluacja (z uwagi na zakres lub charakter projektu) proszę to opisać.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy, itp.)

Proszę wymienić dodatkowe dokumenty, które stanowią załączniki do projektu i formularza. Załączanie dodatkowych dokumentów jest opcjonalne.